

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik LI

2019

1

Warszawa 2019

„Dzieje Najnowsze”
Założone w 1969 r. przez Tadeusza Jędruszczyka,
Czesława Madajczyka i Witolda Stankiewicza

KOMITET REDAKCYJNY

Roman Baron, Idesbald Goddeeris, Marek K. Kamiński, Krzysztof Kawalec, Marek Kornat, Piotr Madajczyk, Wojciech Materski, Jan Molenda, Władimir Niewieżyń, Andrzej Nowak, Dušan Segeš, Andrzej Suchcitz, Włodzimierz Suleja, Małgorzata Willaume, Michihiro Yasui

REDAKCJA

Andrzej Chojnowski, Małgorzata Gmurczyk-Wrońska,
Andrzej Koryn, Paweł Libera (sekretarz), Rafał Stobiecki, Jacek Tebinka,
Tadeusz Wolsza (redaktor naczelny)

REDAKTOR WYDAWNICZY

Ewa Bazyl

TŁUMACZENIA STRESZCZEŃ

Grażyna Waluga

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 Warszawa
tel. 22 831 02 61-62, w. 43
e-mail: dn@ihpan.edu.pl
<http://www.dn-ihpan.edu.pl>

Czasopismo recenzowane

p-ISSN 0419-8824
e-ISSN 2451-1323 (wersja pierwotna)

© Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk

Publikacja dotowana ze środków publicznych
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Druk i oprawa: Fabryka Druku

Spis treści

STUDIA I ARTYKUŁY

Aleksander Łaniewski – „Giełdy” robotnicze w Imperium Rosyjskim jako fenomen rewolucji 1905 roku	5
Jerzy Gaul – „Upojenie wolnością” i społeczne oraz gospodarcze uwarunkowania odbudowy państwa polskiego w czasie rządów Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego 1918–1922	29
Remigiusz Kasprzycki – Kłusownictwo w Drugiej Rzeczypospolitej	55
Mateusz Hübner – „Polskie dziecko w polskiej szkole”. Polityka wojewody Michała Grażyńskiego wobec niemieckich szkół mniejszościowych na polskim Górnym Śląsku w latach 1926–1939	77
Halina Parafianowicz – Florence Harriman i jej praca dyplomatyczna w Norwegii, 1937–1940	99
Robert Majzner – Mjr Jan Henryk Żychoń a „afera Sosnowskiego” – drugi kanał inspiracji?	121
Katarzyna Rembacka – „Osadnictwo literackie” Leonarda Borkowicza czy szczeecińska odłona „repolonizacji kulturalnej Ziem Odzyskanych” prowadzonej w latach czterdziestych XX w.?	139
Tadeusz Wolsza – Obraz życia politycznego w Jugosławii w ujęciu polskiej emigracji politycznej w Wielkiej Brytanii – kluczowe zagadnienia (1945–1948) ..	163
Łukasz Jureńczyk – Wielka Brytania w interwencji zbrojnej w Libii w 2011 r. ..	191

MATERIAŁY

Dwie wizje roli Kościoła w realiach komunistycznej dyktatury – wymiana korespondencji pomiędzy bp. Ignacym Tokarczukiem ordynariuszem przemyskim a sekretarzem Episkopatu Polski bp. Bronisławem Dąbrowskim w 1979 r. – Rafał Łatka	215
---	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Włodzimierz Suleja – Urok badawczego pogranicza. O korzyściach sięgnięcia do nowego źródła – języka	235
---	-----

* * *

Maciej Franz, <i>Burza nad Morzem Śródziemnym</i> – Stanisław Sierpowski	247
Stanisław Sierpowski, <i>Liga Narodów w najlepszym czasie (1926–1929)</i> – Józef Łaptos	254

ŻYCIE NAUKOWE

<i>Sprawozdanie z konferencji naukowej „Zanim zbudowano Gdynię. Wpływ odrodzenia państwa w 1918 roku na procesy modernizacyjne ziem polskich”, Toruń, 6–7 XII 2018 r.</i> – Mateusz Hübner	263
<i>Paderewski – Anatomia geniuszu</i> – Marian Marek Drozdowski	267

LISTY DO REDAKCJI

<i>List do redakcji „Dziejów Najnowszych”</i> – Hanna Rybicka	271
---	-----